

16.03.2022

Ärende/5

§ 62

Ändring i förvaltningsstadgan, strukturell reform av social- och hälsovårdssektorn samt räddningsväsendet

HEL 2021-013693 T 00 01 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade

- godkänna förvaltningsstadgan för Helsingfors stad i enlighet med bilaga 1 på så sätt att den träder i kraft 1 januari 2023,
- godkänna att förvaltningsstadgan för Helsingfors stad i enlighet med bilaga 3 träder i kraft efter att stadsstyrelsen har verkställt fullmäktiges beslut, på så sätt att stadsstyrelsens sektion för reform av social- och hälsovården samt räddningsväsendet under sin mandatperiod som går ut 31.12.2022 kan fatta beslut som hänför sig till verkställigheten av förvaltningsstadgan enligt bilaga 1 och som hör till andra organs än stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens behörighet,
- att åtgärder enligt bilaga 1, som är nödvändiga för verkställigheten av förvaltningsstadgan får vidtas innan den trätt i kraft, och
- att tjänsteinnehavare under 2022 kan fatta beslut som gäller 2023 med stöd av den behörighet som avses i bilaga 1 till förvaltningsstadgan.

Behandling

Förslag om återremiss

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Jussi Halla-aho föreslog att stadsfullmäktige återremitterar ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning utgående från att räddningsverkets självständighet i Helsingfors som en egen lagstadgad uppgift säkras. I ärendet bör man beakta både riksdagens ställningstaganden i frågan och inrikesministeriets styrningsbrev 15.10.2021 om förvaltningsmodellen för välfärdsområdets räddningsväsende.

1 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Fortsättning

NEJ-förslag: Ledamoten Mari Rantanens förslag om återremiss

Ja-röster: 74

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi,

Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Jussi Chydenius, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Juha Hakola, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Kati Juva, Jukka Järvinen, Anna Karhumaa, Arja Karhuvaara, Elina Kauppila, Otso Kiväkäs, Mai Kivelä, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Ajak Majok, Petra Malin, Nina Katariina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Nej-röster: 10

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Marko Kettunen, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Tom Packalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner

Frånvarande: 1

Paavo Arhinmäki

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Motförslag

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Nuutti Hyttinen föreslog att behörighetsvillkoren för tjänsten som räddningskommendör ska vara högre högskoleexamen, sådan behörighet för en befälstjänst som förutsätts i räddningslagstiftningen och erfarenhet av ledarskap inom räddningsväsendet.

2 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Mari Rantanens motförslag

Ja-röster: 73

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Nita Austero, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sande-

lin, Maaret Castrén, Jussi Chydenius, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Juha Hakola, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Far-doos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Kati Juva, Jukka Järvinen, Anna Karhumaa, Arja Karhuvaara, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Sini Korpi-nen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Ajak Majok, Petra Malin, Nina Katariina Miettinen, Sami Mutttilainen, Björn Måns-son, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nu-orteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Sei-da Sohrabi, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydän-maa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Nej-röster: 10

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Marko Kettunen, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Tom Packalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner

Blanka: 1

Sirpa Asko-Seljavaara

Frånvarande: 1

Paavo Arhinmäki

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Mari Rantanens motförslag.

Ledamoten Mari Rantanen anmälde avvikande mening med följande motivering:

Räddningsväsendet borde också i fortsättningen ha varit sin egen sektor i Helsingfors, som en lagstadgad uppgift vid sidan av social- och hälsovården i stället för att ingå som en servicehelhet i social- och hälsovården. I ärendet borde man ha beaktat både riksdagens ställnings-taganden i frågan och inrikesministeriets styrningsbrev 15.10.2021 om förvaltningsmodellen för välfärdsområdets räddningsväsende. Behörighetsvillkoren för tjänsten som räddningskommendör borde ha varit högre högskoleexamen, sådan behörighet för en befälstjänst som förutsätts i räddningslagstiftningen och erfarenhet av ledarskap inom räddningsväsendet.

Ledamöterna Teija Makkonen, Nuutti Hyttinen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Mika Raatikainen, Tom Packalén, Laura Korpinen, Jussi Halla-aho anmälde avvikande mening med samma motivering.

16.03.2022

Ärende/5

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marko Karvinen, strategichef, telefon: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Olli Lahtinen, specialplanerare, telefon: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi
Sakari Uutela, specialplanerare, telefon: 310 25977
sakari.uutela(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Liite 1, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaan 1.1.2023
- 2 Liite 2, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaan 1.1.2023, muutokset näkyvissä
- 3 Liite 3, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo täytäntöönpanopäätöksestä
- 4 Liite 4, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo täytäntöönpanopäätöksestä, muutokset näkyvissä

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige
Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Centrala ändringar i förvaltningsstadgan

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn bildas 1.1.2023 i syfte att uppfylla de krav på särredovisning som anges i lagkomplexet som gäller social- och hälsovården, samt förtydliga styrningen av de arbetspaket som följer av vårdlagstiftningen. Sektorn ska ha en social-, hälsovårds- och räddningsnämnd med en räddningssektion samt en sektion för individärenden. Räddningsväsendet övergår från stadsmiljösektorn till den nya sektorn såsom en ny servicehelhet.

Reformen föranleder ändringar i sektorchefens, räddningskommendörens och andra tjänsteinnehavares befogenheter. Ändringarna i ekonomistyrningen som ska göras i förvaltningsstadgan beror på kravet att separera verksamhet som finansieras av staten. Enligt lagen förutsätts det att en nationalspråksnämnd grundas från och med 1.1.2023. Medan förändringen pågår och när nya organ ännu inte har inrättats, utövar sektion för reform av social- och hälsovården samt räddningsväsendet deras behörighet under 2022.

Dessutom medför reformen behov av stadgeändringar som avgörs någon annanstans än i förvaltningsstadgan eller som görs hösten 2022 då en justering av förvaltningsstadgan är planerad. Organiseringen av förvaltningen inom den nya sektorn och andra behövliga ändringar, såsom delegeringsbeslut, fattas vid beredningen av verksamhetsstadgan för den nya sektorn. Vissa funktioner som är under utredning inom stadens olika sektorer och som eventuellt överförs på grund av social- och hälsovårdsreformen syns primärt inte i förvaltningsstadgan. Övriga ändringar i förvaltningsstadgan som eventuellt görs under 2022 kommer tekniskt att kopplas till innehållet i den förvaltningsstadga som nu antas och som träder i kraft den 1 januari 2023.

Utkastet till förvaltningsstadga har godkänts av stadsstyrelsens sektion för reform av social- och hälsovården samt räddningsväsendet 17.2.2022 såsom ett förslag till stadsstyrelsen och vidare till stadsfullmäktige.

Föredragandens motiveringar

Allmän motivering till ändringen av förvaltningsstadgan

Genomförande av den nationella vårdreformen

I Finland har man länge berett en nationell lösning särskilt för att överföra ansvaret för social- och hälsovården i små kommuner till andra aktörer eller nivåer inom förvaltningen. I reformprojekten har man i varierande grad betonat behoven av att omorganisera tjänsterna samt de ekonomiska och administrativa aspekterna. Riksdagen har i sina beslut avgränsat alternativen för att genomföra reformen.

Den helhet som går vidare till att genomföras grundar sig på regeringens proposition med förslag till vårdreform som överlämnades till riksdagen 8 december 2020 (RP 241/2020 rd). Riksdagen godkände vårdreformens lagpaket i juni 2021.

I Finland bildas välfärdsområden baserade på landskapsindelningen, till vilka ansvaret för att ordna sådana social- och hälsovårdstjänster samt räddningsväsendets tjänster som kommunerna och samkommunerna ordnar ska överföras 1.1.2023, med undantag för landskapet Nyland samt Åland. I Nyland fördelas organiseringsansvaret mellan fyra välfärdsområden, Helsingfors stad samt en gemensam organisation för den specialiserade sjukvården.

Följande lagar är centrala med tanke på att genomföra reformen:

Ordnande av social- och hälsovården samt räddningsväsendet

– Lag om ordnande av social- och hälsovård (612/2021)

16.03.2022

Ärende/5

- Lag om ordnande av räddningsväsendet (613/2021)
- Lag om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (615/2021; nedan Nylandslagen)

Ikraftträdande och verkställande

- Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021)

Indelning i landskap och välfärdsområden

- Lag om välfärdsområden (611/2021)
- Lag om indelningen i välfärdsområden och landskap (614/2021)

Organisering av landskapens förvaltning

- Lag om ändring av förvaltningslagen (637/2021)
- Lag om ändring av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (711/2021)

Finansiering av landskapen

- Lag om välfärdsområdenas finansiering (617/2021)
- Lag om ändring av inkomstskattelagen (619/2021)

Ändringar i kommunernas statsandelssystem

- Lag om statsandel för kommunal basservice (618/2021)

Dessutom förslogs ändringar i mer än hundra andra lagar (RP 56/2021 rd). Dessa ändringar är närmast tekniska ändringar som behövs då organiseringsansvaret övergår från kommunerna till välfärdsområdena. Det förutspås att lagstiftningen är klar i början av 2022.

Statsrådet samordnar och ser till resurserna för reformen i syfte att inrätta välfärdsområdena.

Social- och hälsovårds- och räddningssektorn i Helsingfors 1 januari 2023

I och med den riksomfattande vårdreformen överförs ansvaret för ordnandet av social- och hälsovården samt räddningsväsendet från kommunerna och samkommunerna till 21 välfärdsområden. Helsingfors stad utgör ett undantag som den enda kommunen som kvarstår med ansvar för att ordna social- och hälsovård samt räddningstjänster. Stadsfullmäktige utövar även i fortsättningen den högsta beslutanderätten i uppgifterna inom social- och hälsovården och räddningsväsendet.

Dessutom föreskrivs det särskilt i 13 § i Nylandslagen att man genom ett avtal mellan välfärdsområdena i Nyland och Helsingfors stad inrättar en ny välfärdssammanslutning, HUS-sammanslutningen, i stället för den nuvarande HUS-samkommunen, som består av 24 kommuner. HUS-sammanslutningens organiseringsansvar omfattar de uppgifter som direkt anvisas i lagen, men också de uppgifter som överförts till sammanslutningen i organiseringsavtalet för HUS. I organiseringsavtalet för HUS avtalar Helsingfors stad, välfärdsområdena i Nyland och HUS-sammanslutningen om den inbördes arbetsfördelningen, samarbete och samordning av verksamheten när det gäller ordnandet av hälso- och sjukvårdstjänster, såvida det inte föreskrivs särskilt om dem i lagen.

Enligt 14 § i Nylandslagen utövas HUS-sammanslutningens beslutanderätt av dess fullmäktige eller stämma i enlighet med vad som avtalas i grundavtalet. Om organet som utövar den högsta beslutanderätten är sammanslutningens stämma, väljer välfärdsområdesstyrelsen i varje välfärdsområde i Nyland och Helsingfors stadsstyrelse 1–3 representanter i enlighet med vad som avtalas i grundavtalet. Antalet medlemmar som varje välfärdsområde i Nyland och Helsingfors stad har valt till sammanslutningens fullmäktige bestäms i förhållande till deras andelar av grundkapitalet eller invånarantal i enlighet med vad som närmare avtalas i grundavtalet. I enlighet med 62 § i lagen om välfärdsområden väljs ledamöterna i samkommunsfullmäktige på det sätt som avtalats i grundavtalet.

Helsingfors stadsfullmäktige och välfärdsområdesfullmäktige i Nyland ska godkänna HUS-koncernens grundavtal senast 30.4.2022. Samtidigt föreslås det att stadsfullmäktige vid behov beslutar om de ändringar i förvaltningsstadgan som hänför sig till HUS-sammanslutningens högsta beslutande organ. Dessutom beslutar stadsfullmäktige senare om organiseringsavtalet för HUS, i vilket organiseringsansvaret för tjänsterna preciseras.

Lagkomplexet för vårdreformen träder i kraft i etapper. I välfärdsområdena har verksamhet inletts från och med 1.7.2021 med sikte på att social-, hälso- och räddningsväsendet övergår till det nya systemet 1.1.2023. Enligt lagen ska ett temporärt beredningsorgan (VATE) som består tjänsteinnehavare grundas för välfärdsområdena. På grund av den kommunala självstyrelsen föreskrivs det inte i lag om Helsingfors interna organisation när reformen genomförs från och med 1.1.2023 och inte heller under införandet, från och med juli 2021 till och med utgången av 2022.

I Helsingfors inleddes åtgärder i och med att kanslichefen i februari 2021 tillsatte en styrgrupp för beredskap inför vårdreformen, genom

bedömning av lagstiftningens administrativa konsekvenser och konsekvenserna för stadens organisation samt för att förutse beredningen av verkställandet. Styrgruppen har samordnat beredningen av reformen i underarbetsgrupperna efter att innehållet i social- och hälsovårdslagstiftningen fastställts; beslutsfattande och förvaltning, ekonomi, HUS och specialiserade sjukvården, personalfrågor och kommunikation samt beredningen av ICT-reformen.

I syfte att verkställa reformen inrättade stadsfullmäktige 22.9.2021 (§ 274) stadsstyrelsens sektion för reform av social- och hälsovården samt räddningsväsendet (sotepe-sektionen) för en bestämd tid som går ut 31.12.2022. Sektionen styr och följer upp planeringen och beredningen av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och lämnar förslag till stadsstyrelsen om ändringar i stadens ledarskapssystem och organisationsstruktur på grund av reformen.

Med anledning av vårdreformen ska stadens förvaltningsstadga ändras i två etapper. Den aktuella ändringen görs i första hand för att bilda social-, hälsovårds- och räddningssektorn (sotepe-sektorn), på så sätt att 2023 års budget och verksamhetsplanering kan skötas i enlighet med organisationen som fullmäktige har fastställt. Den nya organisationsstrukturen behövs också för att det ska vara möjligt att göra proaktiva ändringar och avtal som gäller olika system och för att det ska vara möjligt att i god tid förankra sektorns personal som överförs till den nya strukturen.

I detta skede föreslås att stadsstyrelsens sektion för reform av social- och hälsovården samt räddningsväsendet ska få behörighet att besluta om ärenden som gäller genomförande av reformen och som hör till de nya organens beslutsmakt, innan den nya förvaltningsstadgan trätt i kraft. På motsvarande sätt har man förfarit bland annat i fråga om stadsstyrelsens ledningssektion som beredde reformen av ledarskapssystemet.

De ledande tjänsteinnehavarnas behörighet ändras från och med 1.1.2023 i fråga om uppgifterna inom social- och hälsovården och räddningsväsendet. Med tanke på att verksamheten ska fortsätta smidigt är det ändamålsenligt att tjänsteinnehavarbeslut som gäller 2023 kan fattas redan 2022 med stöd av behörigheten i den ändrade förvaltningsstadgan.

Staten finansierar social- och hälsovårdsväsendet samt räddningsväsendet i Helsingfors. I Nylandslagen föreskrivs om hur ekonomin för Helsingfors stads social- och hälsovård samt räddningsväsende ska särskiljas från stadens övriga ekonomi (20–22 §). Enligt lagen ska staden göra upp budget och ekonomiplan för social- och hälsovården

16.03.2022

samt räddningsväsendet, separat från Helsingfors stads budget och ekonomiplan, men dessa ska sedan konsolideras. Budgeten och ekonomiplanen består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel.

Staden ska även särredovisa ett bokslut för social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets räkenskapsår, vilket ska konsolideras med Helsingfors stads bokslut. Till det särredovisade bokslutet hör balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem samt en jämförelse av budgetutfallet och en verksamhetsberättelse. Verksamhetsberättelsen ska innehålla en redogörelse för hur de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige ställt upp för social- och hälsovården samt räddningsväsendet har uppnåtts.

De eventuella mer detaljerade behörighetsändringar och delegeringar som följer av speciallagar ska tas upp igen hösten 2022 med en ändring av förvaltningsstadgan, efter att de delar av vårdreformen som fortfarande är under beredning och statens styrning har klarnat samt då HUS-sammanslutningen har grundats. Dessa samt övriga ändringar i förvaltningsstadgan som eventuellt görs under 2022 kommer tekniskt att kopplas till innehållet i den förvaltningsstadga (bilaga 1) som nu antas och som träder i kraft den 1 januari 2023.

Avsikten är att en verksamhetsstadga för social-, hälsovårds- och räddningssektorn ska beredas före senhösten 2022 i synnerhet för att säkerställa överföringen av räddningsväsendets uppgifter och ansvar till den nya sektorn. I Helsingfors förändras de anställdas ställning inte nämnvärt eftersom arbetsgivaren är densamma i fortsättningen.

Statens revisionsverk ska ha rätt att granska statsfinansierad verksamhet vid social-, hälsovårds- och räddningssektorn (5 kap. 23 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland). Förändringen beskriver stadens nya och nationellt särskilda position där staden har hand om såväl kommunens som välfärdsområdets uppgifter och vad gäller de senare, är ett statligt granskningsobjekt.

Dessutom kan man konstatera att en del av de lagstadgade uppgifterna för välfärdsområdesfullmäktige också gäller Helsingfors stadsfullmäktige. Sådana är bland annat beslut om servicestrategin för social- och hälsovården och räddningsväsendets servicenivå. Välfärdsområdena och Helsingfors stad är skyldiga att utse en nationalspråksnämnd, som väljs av stadsfullmäktige. Stadens tvåspråkighetskommitté uppgår i det nya organet eftersom det inte är ändamålsenligt att ha två organ som behandlar tvåspråkighetsfrågor.

Särskilda bestämmelser hur Helsingfors stads förvaltning ska ordnas ingår i kapitel 5 i Nylandslagen. Kommunallagens bestämmelser tilläm-

16.03.2022

Ärende/5

pas i övrigt på Helsingfors stads verksamhet. Bland annat på följande punkter tillämpas emellertid lagen om välfärdsområden på stadens verksamhet: 1) bestämmelser om organiseringsansvar, serviceproduktion, ansvar för och tillsyn över denna produktion, begränsningar av köpta tjänster, 2) skyldighet att tillsätta en nationalspråksnämnd, 3) uppföljning och laglighetsövervakning av välfärdsområden, investeringsplan, samarbete mellan välfärdsområden och affärsverk inom välfärdsområdet, 4) uppföljning av välfärdsområdets verksamhet, ekonomi och serviceproduktion samt dataproduktion, 5) beredskap inför störningar och undantagstillstånd samt 6) bestämmelser om omprövningsbegäran och sökande av ändring.

Den mest betydande avvikelser från ett välfärdsområde är att Helsingfors stad har rätt att ta upp lån. Denna rätt kan inte begränsas, eftersom begränsningen skulle ha en betydande inskränkande effekt på det kommunala självstyret.

Särskilda aspekter på reformering av sektorn

Revideringen av förvaltningsstadgan omfattar inte all omorganisation av funktionerna i stadens verksamhet till följd av reformen. På grund av den ändrade lagstiftningen och den separerade finansieringen är det ändamålsenligt att överväga var vissa servicefunktioner ska placeras i stadens organisation och enligt behov eventuellt flytta dem från en sektor till en annan.

Under 2022 utvärderas behovet av omorganisering och alternativ för detta bl.a. vad gäller social- och hälsovårdssektorns bidrag till och samarbete med organisationer, servicecentralerna, invånaraktiviteten och mathjälpen, de skyddsrum som räddningsverket underhåller samt semesterverksamheten för personer med funktionsnedsättning vilken ordnas av fostrans- och utbildningssektorn. Uppgifter som tidigare sköts av vissa ansvariga bl.a. sektorns avtal och åtaganden samt sociala krediter ska i framtiden skötas av sektorn. Dessutom bör man avgöra ansvarsfördelningen vid att främja hälsa och välfärd på HUS-området, mellan välfärdsområdena och staden. Dessa funktioner nämns inte i förvaltningsstadgan utan det är meningen att besluta om dem i samband med detaljerna i social-, hälsovårds- och räddningssektorns verksamhetsstadga.

Övriga administrativa konsekvenser av reformen

Vårdreformen innebär en historisk förändring i landets politiska system för beslutsfattandet, hur servicen ordnas och produceras samt i administrationen. I resten av landet uppstår en tredje administrativ nivå jämte staten och kommunerna, nämligen välfärdsområdena. Helsingfors fortsätter som den enda kommunen i landet att ordna social- och häl-

sovården samt räddningsväsendet, varmed Helsingfors särskilda ställning som landets största kommun och huvudstad ytterligare förstärks i och med den nya lagstiftningen.

Under beredningen av lagstiftningen behandlades Helsingfors särställning noga, eftersom välfärdsområdena i synnerhet med tanke på finansieringen, men även annars styrs av staten efter vårdreformen. För Helsingfors innebär detta en ökad statlig styrning vilket i sin tur begränsar det kommunala självstyret. Riksdagens grundlagsutskott konstaterade bland annat att "för Helsingfors stads del baserar sig skyddet för självstyrelsen dock på bestämmelserna om kommunal självstyrelse i 121 § 1–3 mom. i grundlagen. Enligt grundlagsutskottet är det av betydelse att Helsingfors behåller sina nuvarande organiseringsuppgifter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet. Det är inte fråga om att ge Helsingfors stad nya uppgifter. Med tanke på stadens självstyrelse stärker reformen på ett betydande sätt den statliga styrningen av de uppgifter som staden redan nu har. Regleringen ska bedömas som ett ingrepp i den kommunala självstyrelse som tryggas i 121 § i grundlagen."

I sitt yttrande konstaterade grundlagsutskottet att social- och hälsovårdsutskottet, till följd av grundlagsskyddet för det kommunala självstyret, måste precisera regleringen och begränsa styrningen av Helsingfors stad endast till lagstadgade uppgifter och endast till vad som är absolut nödvändigt för den aktuella riksomfattande social- och hälsovården samt reformen av räddningsväsendet.

Eftersom vårdreformens lagstiftning inte styr Helsingfors interna organisation har staden med stöd av självstyret vid verkställande av reformen berett endast nödvändiga förändringar som reformen orsakar. Det har inte ansetts vara nödvändigt att göra andra märkbara ändringar i kompetensfördelningen mellan organen och tjänsteinnehavarna än att föreslå att en ny sektor inrättas. Det har bedömts att merparten av processerna i samband med beslutsfattandet, ekonomistyrningen, verksamheten, personalen och den övriga ledningen fungerar även i den nya situationen.

Detaljmotivering till ändringen av förvaltningsstadgan

Utökad befogenhet för stadsstyrelsens sektion för reform av social- och hälsovården samt räddningsväsendet (bilaga 3).

Eftersom de ändringar i förvaltningsstadgan som vårdreformen föranleder är avsedda att träda i kraft 1.1.2023, har man identifierat att de nya organens (social-, hälsovårds- och räddningsnämnden samt dess individsektion och räddningssektion) behörighet ska innehas av organet som är verksamt till utgången av 2022, alltså stadsstyrelsens reform-

16.03.2022

sektion för social- och hälsovården samt räddningsväsendet. Tillvägagångssättet var det samma vid reformen av stadens ledarskapssystem där stadsstyrelsens ledarskapssektion utövade den behörighet som hörde till sektornämnderna innan de tillsatts, enligt behov.

Det föreslås att 4a § 1 mom. i förvaltningsstadgan ändras så att följande mening fogas till slutet: "Dessutom ska sektionen fatta beslut om vad som krävs för att verkställa reformen av social- och hälsovården samt räddningsväsendet, vilka hör till befogenheterna för de organ som ska inrättas.

Efter ändringen har 2 kap. 4a § bilaga 3 i förvaltningsstadgan följande lydelse:

4a § Stadsstyrelsens sektion för reform av social- och hälsovården samt räddningsväsendet [gäller till och med 31.12.2022]

Stadsstyrelsens sektion för reform av social- och hälsovården samt räddningsväsendet styr och följer upp planerings- och beredningsuppgifter inför reformen av social- och hälsovården samt räddningsväsendet. Sektionen lämnar förslag till stadsstyrelsen om ändringar i stadens ledarskapssystem och organisationsstruktur med anledning av reformen. Dessutom ska sektionen fatta beslut om vad som krävs för att verkställa reformen av social- och hälsovården samt räddningsväsendet, vilka hör till befogenheterna för de organ som ska inrättas.

Sektionen har nio ledamöter. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Stadsfullmäktige väljer ledamöterna och ersättarna i sektionen. Till sektionens ledamöter och ersättare kan väljas även andra än de som är ledamöter och ersättare i stadsstyrelsen. Stadsfullmäktige väljer dessutom en ordförande och vice ordförande för sektionen bland dess ordinarie ledamöter, som ska vara ledamöter eller ersätter i stadsstyrelsen.

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn inrättas från och med 1.1.2023 (bilaga 1)

I Helsingfors har räddningsnämnden och räddningsverket hört till stadsmiljösektorn. Eftersom en av utgångspunkterna för social- och hälsovårdsreformen är att nationellt samla social- och hälsovårdstjänsterna samt dem som ansvarar för räddningsväsendet i en och samma sektorstruktur, är det motiverat att genomföra detta även i Helsingfors. På så sätt behöver man inte heller separera räddningsväsendets eko-

16.03.2022

nomi inom stadsmiljösektorn och man skapar ett tydligare ledarskap inom den verksamhet som finansieras av staten.

Det föreslås att räddningsnämndens nuvarande uppgifter ska överföras till social-, hälsovårds- och räddningsnämnden.

Det föreslås att 2 kap. 12 § som gäller räddningsnämnden i den nuvarande förvaltningsstadgan ska hävas.

Det föreslås att 2 kap. 18-20 § i förvaltningsstadgan ska revideras på så sätt att den tidigare social- och hälsovårdsnämnden heter social-, hälsovårds- och räddningsnämnden och sektorn heter social-, hälsovårds- och räddningssektorn. Den nya sektorns och den nya nämndens namn ska ändras enhetligt på alla ställen där de förekommer.

Beskrivningen av social-, hälsovårds- och räddningsnämndens individsektion har samma innehåll som den nuvarande social- och hälsovårdsnämndens sektion, även om nämndens och sektorns namn ändras.

Det föreslås att en räddningssektion inrättas för social-, hälsovårds- och räddningsnämnden, vars uppgiftsbeskrivning motsvarar innehållet i den tidigare räddningsnämndens beskrivning av räddningsväsendets särskilda uppgift.

Efter ändringen har 2 kap. 18-20 § i förvaltningsstadgan följande lydelse:

18 § Social, hälsovårds- och räddningsnämnden

Social- och hälsovårds- och räddningsnämnden är en sektornämnd, som har hand om uppgifterna i den i 4 kap. 8 § avsedda social-, hälsovårds- och räddningssektorn.

Nämnden har tretton ledamöter. Biträdande borgmästaren för social- och hälsovårdssektorn är ordförande för nämnden. Varje ledamot har en personlig ersättare. Minst en ledamot och dennas ersättare i nämnden ska företräda den svenska språkgruppen.

Stadsfullmäktige väljer ledamöterna och ersättarna i nämnden för sin mandattid. Stadsfullmäktige väljer dessutom en vice ordförande för nämnden bland dess ordinarie ledamöter.

19 § Social-, hälsovårds- och räddningsnämndens sektion för individärenden

Social-, hälsovårds- och räddningsnämnden har en sektion

16.03.2022

Ärende/5

för vissa ärenden som gäller omprövning i social-, hälsovårds- och räddningssektorn samt övriga myndighetsärenden.

Sektionen har nio ledamöter. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Stadsfullmäktige väljer ledamöterna och ersättarna i sektionen för sin mandattid. Stadsfullmäktige väljer dessutom en ordförande och en vice ordförande för sektionen bland nämndens ordinarie ledamöter och ersättare.

20 § Social-, hälsovårds- och räddningsnämndens räddningssektion

Social-, hälsovårds- och räddningsnämnden har en sektion som har hand om uppgifterna för räddningsväsendets servicehelhet som avses i 4 kap. 8 § 2 mom. 4 punkten samt de uppgifter som särskilt ålagts nämnden.

Räddningssektionen, räddningskommendören och andra tjänsteinnehavare som förordnats av räddningskommendören är räddningsmyndigheter för Helsingfors räddningsområde.

Sektionen har nio ledamöter. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Stadsfullmäktige väljer ledamöterna och ersättarna i sektionen för sin mandattid. Stadsfullmäktige väljer dessutom en ordförande och en vice ordförande för sektionen bland nämndens ordinarie ledamöter och ersättare.

En flytt av räddningsväsendet till social- och hälsovårdssektorn föranleder otaliga ändringar i förvaltningsstadgan.

Punkterna om räddningsverket stryks ur 4 kap. 6 § i förvaltningsstadgan.

Det förslås att räddningsverkets administrativa ställning som en del av den nya social-, hälsovårds- och räddningssektorn ska jämföras med de nuvarande servicehelheterna inom social- och hälsovårdssektorn. Det är ändamålsenligt att den statliga finansieringen kanaliseras till sektorns tjänster genom en nämnd.

Beskrivningen av social-, hälsovårds- och räddningssektorn, när räddningsväsendets uppgifter har överförts till den nya sektorn, lyder som följer:

8 § Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn har hand om de uppgifter som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovård och lagen om ordnande av räddningsväsendet, hälsovårdscentralens uppgifter i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen, läkemedelsförsörjningen vid social- och hälsovårdsväsendets inrättningar och övrig läkemedelsförsörjning som är social- och hälsovårdsväsendets skyldighet samt räddningsverkets uppgifter i enlighet med räddningslagen.

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn har som uppgift att ordna och producera social- och hälsovårdstjänster samt räddningsväsendet och att producera prehospital akutsjukvård på ett överenskommet sätt. Med hjälp av social- och hälsovårdstjänsterna skapar sektorn förutsättningar för att upprätthålla och främja hälsa och välfärd, främjar egen aktivitet och gemensamt ansvar samt förebygger och minskar sociala problem och hälsoproblem och deras bieffekter.

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn lyder under social-, hälsovårds- och räddningsnämnden.

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn är indelad i fyra serviceenheter:

- 1 Serviceenheten familje- och socialtjänster, som sköter familje- och socialtjänster samt service för personer med funktionsnedsättning.
- 2 Serviceenheten hälsovårds- och missbrukartjänster, som sköter hälsovårds-, missbrukar- och jourtjänster.
- 3 Serviceenheten sjukhus-, rehabiliterings- och omsorgstjänster, som sköter sjukhus-, rehabiliterings- och omsorgstjänster.
- 4 Serviceenheten räddningsväsendet som har hand om räddningsverksamhet i enlighet med räddningslagen samt producerar prehospital akutsjukvård i den omfattning som avtalats med serviceorganisationen. Serviceenheten använder namnet räddningsverket i sin verksamhet.

Det föreslås att orden "samt räddningskommendören" ska strykas från 5 kap. 7 § 2 mom. i förvaltningsstadgan, ledande tjänsteinnehavare i stadsmiljösektorn, och att ordet "och" ska läggas till framför sektorns förvaltningschef.

Efter ändringen har punkten följande lydelse:

Sektorchefen i stadsmiljösektorn är chef för direktörerna för de serviceenheter som hör till sektorn och för sektorns förvalt-

16.03.2022

Ärende/5

ningsdirektör. Sektorchefen i stadsmiljösektorn utför de uppgifter som kanslichefen föreskriver.

I III avd. 19 kap. i förvaltningsstadgan har följande bestämmelser om beslutsfattandet och kompetensfördelningen strukits: 3 § 4 p. Övertagning av ett ärende för behandling i ett högre organ (övertagningsrätt).

Räddningsnämnden eller ordföranden för räddningsnämnden kan överta ett ärende för behandling i nämnden då en tjänsteinnehavare underställd nämnden har berett det.

Från IV avd. 23 kap 1 § personal, behörighetsvillkor i förvaltningsstadgan avlägsnas "räddningskommendör" i 4 p.

Följande ändringar har gjorts i VIII avd. 20 kap. Mötesförfarande i förvaltningsstadgan:

7 § Närvaro och yttranderätt

- Från 6 p. stryks "räddningskommendören för räddningsnämnden"
- Från 8 p. stryks "räddningsnämnden"

19 § Organens protokollförare

- Från 3 p. stryks "och protokollet för räddningsnämnden av en person som räddningskommendören förordnat".

22 § Organens administrativa uppgifter

- struket: "och räddningsnämndens av räddningsverket."

I 5 kap. 9 § definieras social-, hälsovårds- och räddningssektorns ledande tjänsteinnehavare.

Efter ändringen har 9 § följande lydelse:

9 § Social , hälsovårds- och räddningssektorns ledande tjänsteinnehavare

Verksamheten och förvaltningen i social-, hälsovårds- och räddningssektorn leds av sektorchefen i social-, hälsovårds- och räddningssektorn, som är föredragande i social-, hälsovårds- och räddningsnämnden och dess sektioner och föredragande för biträdande borgmästaren för sektorn. Sektorchefen i social-, hälsovårds- och räddningssektorn utses för högst sju år.

Sektorchefen i social-, hälsovårds- och räddningssektorn är chef för direktörerna för de servicehelheter som hör till sektorn och för sektorns förvaltningsdirektör. Sektorchefen i social-, hälsovårds- och räddningssektorn utför de uppgifter som kanslichefen föreskriver.

Servicehelheten familje- och socialtjänster leds av direktören för familje- och socialtjänster.

Servicehelheten hälsovårds- och missbrukartjänster leds av direktören för hälsovårds- och missbrukartjänster.

Servicehelheten sjukhus-, rehabiliterings- och omsorgstjänster leds av direktören för sjukhus-, rehabiliterings- och omsorgstjänster.

Räddningskommendören leder servicehelheten räddningsväsendet.

Förvaltningen inom social-, hälsovårds- och räddningssektorn leds av förvaltningsdirektören.

Direktörerna för servicehelheterna och förvaltningsdirektören utför de uppgifter som sektorchefen i social-, hälsovårds- och räddningssektorn bestämmer.

Från 5 kap. 10 § i förvaltningsstadgan stryks uttrycket om att utse räddningskommendörens ersättare i nämnden. I fortsättningen stämmer praxis överens med de övriga servicedirektörernas, och sektorchefen utser ersättaren.

Ändringar i organens och tjänsteinnehavarnas behörighet

Det föreslås två tillägg till stadsfullmäktiges behörighet, vilka i vårdreformen har bestämts att ska vara välfärdsområdesfullmäktiges uppgift. Även om man normalt inte i förvaltningsstadgan upprepar kommunalt ansvar som följer av speciallagstiftning för lagstadgande uppgifter kan man för tydlighetens skull göra ett undantag i denna situation.

Vad som i 11 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs om servicestrategi.

”11 § Servicestrategi

16.03.2022

Välårsområdet ska för planeringen och styrningen av sin ekonomi och sin verksamhet som en del av sin välårsområdesstrategi utarbeta en servicestrategi för social- och hälsovården. I servicestrategin ska hänsyn tas till de riksomfattande mål för social- och hälsovården som avses i 22 §.

I servicestrategin beslutar välårsområdet om de långsiktiga målen för den social- och hälsovård som omfattas av välårsområdets organiseringsansvar. I strategin sätter välårsområdet dessutom upp mål för hur social- och hälsovårdstjänsterna tillhandahålls med beaktande av behoven hos invånarna i välårsområdet, de lokala förhållandena, tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet samt kostnadsnyttot effektiviteten.

Bestämmelser om möjligheterna för välårsområdets invånare och tjänste användare att delta i och påverka utarbetandet av serviceplanen finns i 29 § i lagen om välårsområden. Välårsområdet ska offentliggöra sin servicestrategi i det allmänna datanätet."

Trots att Helsingfors inte är ett välårsområde utan fortsätter att som en autonom kommun ansvara för att ordna social- och hälsovård samt räddningsväsende, ska Helsingfors ändå utarbeta en servicestrategi. Eftersom staden inte är skyldig att utarbeta en välårsstrategi utan en stadsstrategi anses det att social- och hälsovårdens servicestrategi framöver ska införlivas i stadsstrategin. Servicestrategin är central då man planerar och producerar statsstyrda tjänster vid social-, hälsovårds- och räddningssektorn.

I 6 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021) föreskrivs att regionfullmäktige i välårsområden har ansvar för att besluta om servicenivån inom räddningsväsendet på sitt område. I princip gäller bestämmelsen således inte Helsingfors stadsfullmäktige. I Nylandslagen konstateras dock att bestämmelserna om räddningsväsendet också gäller Helsingfors stad.

*"6 § Beslut om räddningsväsendets servicenivå
Landskapsfullmäktige beslutar om räddningsväsendets servicenivå. När beslutet om servicenivån fattas ska nationellt betydande risker beaktas, faror som finns i området klarläggas och de risker farorna medför bedömas samt verksamhetens mål, tillgängliga resurser, de tjänster som produceras och servicenivån bestämmas. När beslutet om servicenivån*

16.03.2022

Ärende/5

fattas ska hänsyn även tas till de i 8 § avsedda riksomfattande strategiska mål som fastställts av statsrådet. Beslutet ska också innehålla en plan för utveckling av servicenivån. Beslutet ska gälla en viss tid.

Välfärdsområdet ska fatta ett nytt beslut om servicenivån om farorna, riskerna eller de i 8 § avsedda strategiska mål som fastställts av statsrådet väsentligt förändras.

Innan beslutet om servicenivån godkänns ska välfärdsområdet be regionförvaltningsverket yttra sig om det. Det av välfärdsområdesfullmäktige godkända beslutet om servicenivån ska lämnas till regionförvaltningsverket

Närmare bestämmelser om grunderna för innehållet i beslutet om servicenivån, om strukturen för och uppföljningen av beslutet och om den bedömning som utförs av regionförvaltningsverket får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.”

Det föreslås att till 7 kap. 1 § i förvaltningsstadgan fogas ett 14a och ett 14 b moment som följer:

1 § Stadsfullmäktiges befogenheter

- Såvitt inget annat föreskrivs eller bestämts om behörigheterna beslutar stadsfullmäktige om
- 14a -----
Social- och hälsovårdens servicestrategi som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovård
- 14b beslut om räddningsväsendets servicenivå som avses i lagen om ordnande av räddningsväsendet

Ändringar i centralförvaltningens särskilda behörighet

Det föreslås att följande ska strykas från III avd. 12 kap. 1 § 8 och 9 p. i förvaltningsstadgan:

Punkt 8: Till kanslichefens befogenhet hör att besluta bl.a. om lönerna för sektorcheferna, direktörerna för servicehelheterna m.fl. Det föreslås att uttrycket om räddningskommendören ska strykas från denna punkt.

16.03.2022

Punkt 9: Till kanslichefens befogenhet hör att besluta om andra premieringar än sådana som avses i 8 punkten när det gäller sektorcheferna,, direktörerna för affärsverken och avdelningscheferna vid stadskansliet. Det föreslås att uttrycket om räddningskommendören ska strykas från denna punkt.

Social-, hälsovårds- och räddningsnämndens särskilda behörighet

Eftersom specialomsorgsdistrikten läggs ner, ska den särskilda behörigheten för sektorchefen som avses i III avd. 18 kap. 4 § 2 p. i förvaltningsstadgan hävas: "förordna en tjänsteinnehavare till direktör för Helsingfors specialomsorgsdistrikt".

Räddningssektionens särskilda behörighet

Det föreslås att en räddningssektion inrättas för social-, hälsovårds- och räddningsnämnden, vars uppgiftsbeskrivning motsvarar innehållet i den tidigare räddningsnämndens beskrivning av räddningsväsendets särskilda uppgift. Räddningssektionen är ett kollegialt organ enligt räddningslagen. Principen är att social-, hälsovårds- och räddningsnämnden i fråga om räddningsväsendet beslutar om de ärenden som hör till sektornämndernas allmänna behörighet och den nuvarande räddningsnämndens övriga uppgifter.

Till avd. III 19 kap. i förvaltningsstadgan Särskilda befogenheter i social-,hälsovårds- och räddningssektorn ska fogas en ny 3 §

3 § Befogenheter för social , hälsovårds- och räddningsnämnden

Såvitt inget annat föreskrivs eller bestämts om befogenheterna ska social-, hälsovårds- och räddningsnämndens räddningssektion

- 1 förelägger social-, hälsovårds- och räddningsnämnden räddningsväsendets beslut om servicenivå
- 2 godkänner stadens planer för befolkningskydd enligt grunder som stadsstyrelsen fastställt
- 3 beslutar om indelning av staden i befolkningskyddsområden
- 4 beslutar om utlåtanden och förslag då när de har betts om av räddningsväsendet och frågan är principiellt vittgående.
- 5 beslutar eller godkänner grunderna och gränserna för när en tjänsteinnehavare kan besluta om fördelning av rädd-

16.03.2022

Ärende/5

ningsväsendets disponibla anslag och om övervakningen av bidrag.

Räddningskommendörens befogenheter

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn i Helsingfors inrättas från och med 1 januari 2023. Sektorn ska ha en social-, hälsovårds- och räddningsnämnd med en räddningssektion samt en sektion för individärenden. Räddningsväsendet övergår från stadsmiljösektorn till den nya sektorn såsom en ny servicehelhet. Ändringen föranleder ändringar i räddningskommendörens befogenheter.

Räddningskommendörens befogenheter bevaras till de delar de inte överlappar sektorchefens befogenheter. I förvaltningsstadgan föreskrivs inte direkt att räddningskommendören är föredragande i räddningsnämnden, utan att sektorchefen ska utse föredragande antingen i verksamhetsstadgan eller med ett separat delegeringsbeslut.

Till avd. III 18 kap. i förvaltningsstadgan Särskild befogenhet i social-, hälsovårds- och räddningssektorn ska fogas en ny 6 § Räddningskommendörens befogenheter

6 § Räddningskommendörens befogenheter

Räddningskommendören, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna eller om räddningskommendören inte har förordnat en uppgift åt en annan tjänsteinnehavare, beslutar om

- 1 ansökan om myndighetstillstånd som hör till räddningsverkets verksamhetsområde
- 2 jourorganisationen för räddningsverksamheten och den pre-hospitala akutsjukvården
- 3 uniformer och andra tjänstedräkter
- 4 vite, hot om tvångsutförande och hot om avbrott i fall som avses i räddningslagen och att godkänna grunder enligt vilka en annan räddningsmyndighet kan besluta om dem.

Räddningskommendören leder räddningsverksamheten om hen har den behörighet som förutsätts i räddningslagen.

Nationalspråksnämnd från och med 1 januari 2023

16.03.2022

Ärende/5

Det föreskrivs i 19 § i Nylandslagen att Helsingfors stad ska ha en nationalspråksnämnd. Till ledamöter i nämnden väljs personer som tillhör den svenska språkminoriteten.

Nationalspråksnämnden har följande lagstadgade uppgifter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet:

”1) utreda, bedöma och uttala sig om hur välfärdsområdesfullmäktiges beslut påverkar hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i praktiken, 2) utreda, bedöma och fastställa vilka tjänster den språkliga minoriteten har behov av på sitt eget språk och följa tillgången på tjänsterna och deras kvalitet, 3) utifrån utredningarna, bedömningarna och uppföljningen lägga fram åtgärdsförslag för välfärdsområdesstyrelsen om hur de tjänster och servicekedjor som tillhandahålls på minoritetens språk ska utvecklas och om kraven på personalens språkkunskaper och utvecklingen av språkkunskaperna, 4) i tvåspråkiga välfärdsområden där svenska är minoritetsspråk, komma med förslag om innehållet i ett i 39 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård avsett avtal om samarbetet och arbetsfördelningen mellan tvåspråkiga välfärdsområden, lämna utlåtande om avtalet till välfärdsområdesfullmäktige samt följa fullgörandet av avtalet.

Nämnden kan också ha andra uppgifter som anges i förvaltningsstadgan.

Nämnden ska årligen lämna välfärdsområdesstyrelsen en berättelse om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts. Styrelsen lämnar välfärdsområdesfullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som nämndens berättelse ger anledning till.

Nämndens ordförande har närvaro- och yttranderätt i styrelsen till den del som styrelsen behandlar ärenden som gäller social- och hälsovården eller räddningsväsendet.”

I Helsingfors är det ändamålsenligt att kombinera nationalspråksnämndens lagstadgade uppgifter med den nuvarande tvåspråkighetskommitténs uppgifter i syfte att främja stadens tvåspråkighet.

Det föreslås att VI avd. 25 kap. Tvåspråkighet i förvaltningsstadgan ska ändras så att en ny 6 § fogas.

16.03.2022

Ärende/5

6 § Nationalspråksnämnden

Nationalspråksnämnden har hand om de uppgifter som föreskrivs i 19 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland.

Dessutom har nationalspråksnämnden följande uppgift vad gäller stadens verksamhet:

- 1 reda ut, bedöma och fastställa behovet av svenskspråkig service och personalens språkkunskaper samt att följa upp tjänsternas tillgänglighet och kvalitet;
- 2 på basis av utredningarna, bedömningarna och uppföljningen föreslå åtgärder i syfte att utveckla service på svenska och dess servicekedjor samt för att utveckla personalens språkkunskaper och språkkunskapskraven och ge utlåtanden om dessa;
- 3 behandla ett systematiskt främjande av tvåspråkigheten i stadens verksamhet, att rapportera om hur tvåspråkigheten förverkligas och om utvecklingsarbetet för stadens tjänster och personalens språkresurser på de insatsområden som kommittén bestämt.

Nämnden har sju ledamöter. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Stadsfullmäktige väljer för sin mandattid ledamöter och ersättare i nämnden på så sätt att dess ledamöter och ersättare är representanter för den svenska språkminoriteten. Stadsfullmäktige väljer dessutom en ordförande och en vice ordförande för nämnden bland dess ordinarie ledamöter. Kanslichefen är föredragande i nämnden.

Ändringar i ekonomistyrningen

Den mest centrala förändringen för ekonomistyrningen är att stadens skatteintäkter till följd av reformen minskar på det sätt som föreskrivs i lag. I fortsättningen bestämmer staten de disponibla anslagen för stadens social- och hälsovård samt räddningsväsende och betalar detta i form av statsstöd åt staden. Den nya sektorns ekonomi ska styras i enlighet med stadens behörighetsindelning som en del av planeringen av ekonomin och verksamheten, budgetberedningen och beslutsfattandet

För att konstatera statsstyrningen i förvaltningsstadgan föreslås att till stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens behörighet i punkten för ekono-

16.03.2022

Ärende/5

miska ärenden läggs till "med hänsyn till skyldigheten för särredovisning av social- och hälsovården samt räddningsväsendet".

7 kap. 1 § 20 p. i förvaltningsstadgan lyder ändrad som följer:

Stadsfullmäktige beslutar/.../ om bindningsnivån för budgeten, både för anslagen och för verksamhetsmålen, årligen i samband med budgetbehandlingen, både för anslagen och för verksamhetsmålen, med hänsyn till skyldigheten för särredovisning av social- och hälsovården samt räddningsväsendet.

Kapitel 8 1 § Stadsstyrelsens och dess sektioners befogenheter i ekonomiska frågor 7 p. har följande lydelse i sin nya form:

Stadsstyrelsen beslutar /.../ om årliga anvisningar för hur budgeten ska utarbetas och anvisningar för hur budgeten ska iaktas, med hänsyn till skyldigheten för särredovisning av social- och hälsovården samt räddningsväsendet.

Till IV avd. 20 kap. i förvaltningsstadgan Ekonomin 1 § Budget och ekonomiplan ska fogas följande: "I budgeten och ekonomiplanen beaktas skyldigheten för särredovisning av social- och hälsovården samt räddningsväsendet.

Till IV avd. 20 kap. i förvaltningsstadgan ska följande text fogas till 4 § om uppföljning av verksamhet och ekonomi: Vid uppföljningen beaktas skyldigheter i samband med den statliga uppföljningen av social-, hälsovårds- och räddningsväsendets verksamhet och ekonomi.

I fråga om finansdirektörens befogenheter (Förvaltningsstadgan, III avd. 12 kap. 4 §) stryks dessutom hänvisningen till maximibeloppet för räddningsverkets kontanta medel.

Räddningsverket ska inte längre nämnas som upphandlande enhet (IV avd. 20 kap. 7 § i förvaltningsstadgan).

Statens revisionsverks rätt att granska statligt finansierad verksamhet

Eftersom social- och hälsovårdens och räddningsväsendets tjänster till största delen baserar sig på statlig finansiering, har statens revisionsverk rätt att granska förvaltningen och ekonomin inom social-, hälsovårds- och räddningssektorn (23 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården samt räddningsväsendet i Nyland, granskning av Helsingfors stads social- och hälsovård samt räddningsväsendets förvaltning och ekonomi).

16.03.2022

Ärende/5

Till IV avd. i förvaltningsstadgan Ekonomi och kontroll, 21 kap. Granskning av förvaltning och ekonomi ska fogas en ny 4 §.

4 § Statens revisionsverks rätt till upplysningar och medverkan

Statens revisionsverk har rätt att granska lagligheten, ändamålsenligheten och effektiviteten i verksamheten och ekonomin, till den del det gäller statlig finansiering, inom Helsingfors stads social- och hälsovård och räddningsväsende och i sammanslutningar som inrättats för dessa uppgifter och som staden har bestämmande inflytande över. Vid revisionen iaktas vad som föreskrivs i lagen om statens revisionsverk.

Behandling av förslaget

Stadsfullmäktige tillsatte 22.9.2021 (§ 275) stadsstyrelsens reformsektion för social- och hälsovården samt räddningsväsendet och gav den i uppdrag att styra och följa upp planerings- och beredningsuppgifterna för reformen. Sektionen ska lämna förslag till stadsstyrelsen om ändringar i stadens ledarskapssystem och organisationsstruktur med anledning av reformen.

Sektionen har 17.3.2022 godkänt utkastet till förvaltningsstadga som föreslagits stadsstyrelsen och därefter stadsfullmäktige.

Stadens stadgearbetsgrupp behandlade de föreslagna ändringarna i förvaltningsstadgan 31.1.2022.

Stadens personalkommitté konstaterade 28.2.2022 att samarbetet har utförts i detta skede av beredningen av förvaltningsstadgan.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marko Karvinen, strategichef, telefon: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Olli Lahtinen, specialplanerare, telefon: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi
Sakari Uutela, specialplanerare, telefon: 310 25977
sakari.uutela(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Liite 1, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaan 1.1.2023
- 2 Liite 2, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaan 1.1.2023, muutokset näkyvissä
- 3 Liite 3, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo täytäntöönpanopäätöksestä

16.03.2022

Ärende/5

- 4 Liite 4, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo täytäntöönpanopäätöksestä, muutokset näkyvissä

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige
Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Stadskansliet
Social- och hälsovårdsektorn
Räddningsverket

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 07.03.2022 § 176

HEL 2021-013693 T 00 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää:

- hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti tulevaksi voimaan 1.1.2023,
- hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 3 mukaisesti tulemaan voimaan kaupunginhallituksen pantua täytäntöön valtuuston päätöksen, jotta kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto voi 31.12.2022 päättyvänä toimikautenaan tehdä liitteen 1 mukaisen hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä muiden toimielinten kuin kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvia päätöksiä,
- että liitteen 1 mukaisen hallintosäännön täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa ja
- että viranhaltijat voivat tehdä vuotta 2023 koskevia päätöksiä hallintosäännön liitteen 1 mukaista toimivaltaa käyttäen vuoden 2022 aikana.

Käsittely

07.03.2022 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Asia palautetaan valmisteluun siten, että pelastustoi-

16.03.2022

Ärende/5

men itsenäisyys Helsingissä omana lakisääteisenä tehtävänä varmistetaan. Asiassa tulee ottaa huomioon sekä eduskunnan asiaan liittyvät kannanotot sekä sisäministeriön 15.10.2021 antama ohjauskirje hyvinvointialueen pelastustoimen hallintomalliksi.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Jussi Halla-aho jätti eriävän mielipiteeseensä seuraavat perustelut: Pelastustoimen olisi tullut jatkossakin olla oma itsenäinen toimialansa Helsingissä lakisääteisenä tehtävänä sotien rinnalla eikä sotessa yhtenä palvelukokonaisuutena. Asiassa olisi ollut syytä huomioida sekä eduskunnan asiaan liittyvät kannanotot että sisäministeriön 15.10.2021 antama ohjauskirje hyvinvointialueen pelastustoimen hallintomalliksi.

28.02.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi
Sakari Uutela, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25977
sakari.uutela(a)hel.fi

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto 17.02.2022 § 7

HEL 2021-013693 T 00 01 00

Eesitys

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto esitti kaupunginhallitukselle, että se esittäisi kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää:

- hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti tulevaksi voimaan 1.1.2023,
- hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 3 mukaisesti tulemaan voimaan kaupunginhallituksen pantua täytäntöön valtuuston päätöksen, jotta kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto voi 31.12.2022 päättyvänä toimikautenaan tehdä liitteen 1 mukaisen hallintosäännön toi-

16.03.2022

Ärende/5

- meenpanoon liittyviä muiden toimielinten kuin kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvia päätöksiä,
- että liitteen 1 mukaisen hallintosäännön täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa ja
  - että viranhaltijat voivat tehdä vuotta 2023 koskevia päätöksiä hallintosäännön liitteen 1 mukaista toimivaltaa käyttäen vuoden 2022 aikana.

Käsittely

17.02.2022 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Mari Rantanen: Asia palautetaan valmisteluun siten, että pelastustoimen itsenäisyys Helsingissä omana lakisääteisenä tehtävänä varmistetaan. Asiassa tulee ottaa huomioon sekä eduskunnan hallintovaliokunnan antama lausunto sekä sisäministeriön 15.10.2021 antama esitys hyvinvointialueen pelastustoimen hallintomalliksi siten kuin se on asianmukaisinta.

Mari Rantasen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Mari Rantanen jätti eriävän mielipiteen jaoston päätökseen seuraavin perusteluin:

Mari Rantanen: Pelastustoimen olisi tullut jatkossakin olla oma itsenäinen toimialansa Helsingissä lakisääteisenä tehtävänä sotien rinnalla eikä sotessa yhtenä palvelukokonaisuutena. Asiassa olisi ollut syytä noudattaa sekä eduskunnan hallintovaliokunnan antamaa lausuntoa mutta myös sisäministeriön 15.10.2021 antamaa esitystä hyvinvointialueen pelastustoimen hallintomalliksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi
Sakari Uutela, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25977
sakari.uutela(a)hel.fi